

Motion till riksdagen 2020/21:1060

av **Lars Hjalmered (M)**

Kraftiga regelförenklingar och ökat bostadsbyggande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förenklad planprocess och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statlig mark bör upplåtas för byggnation av bostäder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade byggregler och ändrade strandskyddsregler och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad rörlighet på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är en brist på bostäder i en majoritet av landets kommuner. Bostadsbristen är ett tillväxthinder. För många människor är det svårt att hitta en bostad när man ska börja studera vid en högskola eller ska flytta till en ny bostad eller till annan ort för ett arbete. Risken är att tillväxten i städer och orter bromsas. Så ska det naturligtvis inte vara. Det rimliga är en väl fungerande bostadsmarknad där man kan hitta någonstans att bo. För det krävs reformer.

Under det senaste decenniet har en del bra beslut tagits. Det gäller exempelvis ett minskar processkrångel, att byggregler för studentbostäder har förenklats och att det har blivit enklare för privatpersoner att hyra ut. Tyvärr har dessa viktiga reformer parats med införande av helt onödiga och ineffektiva subventioner på flera miljarder kronor varje år. Sverige har en kraftig befolkningsökning och en fortsatt hög urbaniseringstakt, vilket kommer kräva fler bostäder liksom att de bostäder som finns används mer effektivt. Mer behöver göras för att det ska byggas fler bostäder och för att bättre nyttja bostadsbeståndet.

Det måste gå snabbare att få tillstånd att bygga. Idag kan det ta många år att komma igenom processen för att få ett bygglov. Det är inte rimligt. Fler beslut om detaljplaner än idag bör kunna tas direkt av en kommunal byggnadsnämnd eller kommunstyrelse utan att behöva beslutas i kommunfullmäktige. Man bör också kunna minska det obligatoriska kravet på detaljplaner. Det är även rimligt att införa en initiativrätt, att en byggaktör har rätt att inom en rimlig och kort tid få sin egen framtagna byggplan prövad, och därmed slippa vara i händerna på ett kommunalt fastighets- eller byggnadskontor. Därtill bör överklaganden avgiftsbeläggas. Regeringen bör även överväga att avskaffa planmonopolet, alltså att man i planprocessen istället går direkt från en översiktsplan till bygglov, och återkomma till riksdagen med förslag till en ny ordning.

Det behövs mer byggklar mark. Den frågan ligger dock i huvudsak utanför riksdagens kontroll. Det är dock angeläget att kommuner använder möjligheten att släppa till mer mark att bygga på såväl som att statligt fastighetsinnehav, såsom hos Akademiska Hus, används för byggnation av bostäder.

Reglerna som omgärdar byggnation är väldigt omfattande. Ofta har reglerna kommit till av ett gott skäl. Dock riskerar för många regler att göra byggande krångligt, dyrt och långsamt. Därför bör rejäla lättnader av regelbördan ske. I stora städer bör parkeringsnormen ses över för att bygga mer på samma yta. En stor reform av strandskyddet bör genomföras med inriktningen att det ska kunna byggas mer framförallt i mindre exploaterade områden. Bullernormen ska inte hindra byggandet av moderna lägenheter med tyst innemiljö.

De bostäder som finns idag används inte alltid effektivt. Låsningar på bostadsmarknaden gör att folk inte flyttar som man annars skulle ha gjort. Det är därför rimligt att se över skatterna på bostadsmarknaden för att undvika inlåsnings. Ytterligare lättnader för privatuthyrning, såsom en översyn av skatteregler, bör genomföras. Det är också rimligt att se hur bostadsrättsinnehavare kan få bättre möjligheter att hyra ut hela eller delar av sin bostad, för att få fler objekt ut på marknaden. På samma sätt bör det övervägas hur reglerna för komplementhus, så kallade attefallshus, samt regler för tillbyggnader ska utvecklas för att möjliggöra mer byggnation av nya bostäder, en förtätning, i områden med småhus. I detta sista finns studier som visar på en stor potential till förtätning.

Skyndsamma förändringar behöver komma till för att Sverige ska kunna få en väl fungerande bostadsmarknad. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Lars Hjälmered (M)